EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2021/1654

(2021. gada 29. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Patvēruma atbalsta biroja 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Patvēruma atbalsta biroja 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0068/2021),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Patvēruma atbalsta biroja ("Birojs") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tā 2019. finanšu gada galīgais budžets bija 102 936 916,68 EUR, t. i., par 5,40 % lielāks nekā 2018. gadā; tā kā Biroja budžets tiek finansēts galvenokārt no Savienības budžeta;

B. tā kā Revīzijas palātas ziņojumā par Biroja gada pārskatiem par 2019. finanšu gadu ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Biroja gada pārskati ir ticami, un ka tai ir izdevies iegūt pietiekamus revīzijas pierādījumus par pakārtoto darījumu likumību un pareizību; tā kā Revīzijas palāta tomēr sniedza atzinumu ar iebildēm attiecībā uz tās konstatējumiem par 2016., 2017. un 2018. finanšu gadu par maksājumu likumību un pareizību; tā kā attiecībā uz 2019. finanšu gadu Revīzijas palāta konstatēja vēl vienu kļūdu un ar to saistītos maksājumus; tā kā, izņemot 2016., 2017., 2018. finanšu gada ietekmi un maksājumus, kas saistīti ar 2019. gada konstatējumu, Revīzijas palāta uzskata, ka 2019. gada 31. decembrī slēgtā gada pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi,

Saistībā ar ziņojumu par 2018. gada budžeta izpildes apstiprināšanu veiktie pasākumi

1. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gada 16. jūnijā iecelta jauna izpilddirektore; atzinīgi vērtē Biroja detalizēto ziņojumu par pasākumiem, kas veikti saistībā ar Parlamenta konstatējumiem par 2019. finanšu gadu, jo īpaši par paveikto iepirkuma jomā, proti, sekmīgi noslēgto 2019. gada pamatlīgumu par pagaidu darba aģentūru darbiniekiem Itālijā, kurš pilnībā atbilst Savienības iepirkuma noteikumiem; ņem vērā korektīvos pasākumus, kas ieviesti, lai uzlabotu pārvaldības struktūru un atjaunotu Biroja pārredzamību un reputāciju;

2. ar gandarījumu norāda, ka Birojs 2019. gadā turpināja uzlabot virzību uz pilnībā efektīvu un lietderīgu iekšējās kontroles sistēmu, kas pievēršas kontroles videi, riska pārvaldībai, kontroles darbībām, informācijas un komunikācijas un uzraudzības darbībām; atzinīgi vērtē iekšējās kontroles pašnovērtējuma secinājumu, kurā secināts, ka salīdzinājumā ar 2018. gadu iekšējās kontroles sistēmu vispārējais stāvoklis 2019. gadā ir ievērojami uzlabojies;

Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) veiktās izmeklēšanas rezultāti

3. ņem vērā, ka pēc 2018. gada beigās saņemtā Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai ziņojuma, kas tika plaši aplūkots ziņojumā par 2018. gada budžeta izpildes apstiprināšanu, Birojs ir sācis trīs disciplināras procedūras, kas pašlaik tiek izskatītas; aicina Biroju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par disciplināro procedūru rezultātiem, kad tās būs pabeigtas;

Budžeta un finanšu pārvaldība

4. norāda, ka 2019. finanšu gadā īstenoto budžeta uzraudzības centienu rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 95,22 %, t. i., aptuveni tikpat, cik 2018. gadā (95,02 %); norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 89,86 %, t. i., par 1,78 % vairāk nekā iepriekšējā gadā (88,08 %);

[1] OV C 391, 18.11.2019., 41. lpp.

5. atgādina, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumiem par 2016. un 2017. finanšu gadu Biroja iepirkuma procedūras attiecībā uz pagaidu darbiniekiem Grieķijā un uz Biroja telpu nomu Lesbas salā bija neatbilstīgas; atgādina, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu par 2018. finanšu gadu Biroja iepirkuma procedūras pagaidu darbiniekiem Itālijā bija neatbilstīgas, tomēr par šiem līgumiem maksājumi vēl nav veikti; ar bažām norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu par 2019. finanšu gadu Biroja procedūrās, ko izmanto ārējo ekspertu atlasei un līgumu slēgšanai, sistemātiski netiek nodrošināta pietiekama revīzijas izsekojamība, kā rezultātā trūka pierādījumu tam, ka Birojs atlases procedūrās pret ekspertiem ir ievērojis vienlīdzīgas attieksmes principu; norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas atzinumu, izņemot ietekmi, ko radīja atzinums ar iebildēm par 2016., 2017. un 2018. finanšu gadu maksājumu likumību un pareizību (13 868 576 EUR) un 2019. gadā konstatēto kļūdu 111 304 EUR apmērā, pārskatiem par 2019. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi; pauž nožēlu par to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas secinājumu Biroja maksājumi pagaidu darbiniekiem Itālijā un Grieķijā bija neatbilstīgi; atzinīgi vērtē to, ka Birojs 2019. gadā veica korektīvos pasākumus šo neatbilstību novēršanai;

6. atgādina, ka Birojam ir svarīga nozīme kopējas Eiropas patvēruma sistēmas attīstīšanā, un uzsver, ka tas nodrošina pozitīvu ieguldījumu patvēruma lietu apstrādes saskaņotībā un dalībvalstu praktiskās sadarbības uzlabošanā patvēruma jomā Eiropā, palīdz dalībvalstīm pildīt pienākumu nodrošināt aizsardzību cilvēkiem, kuriem tā ir nepieciešama, un darbojas kā specializētu zināšanu centrs patvēruma jautājumos; atgādina, ka 2019. gadā ES+ valstīs nepavadīti nepilngadīgie iesniedza aptuveni 17 700 starptautiskās aizsardzības pieteikumu; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt nepilngadīgajiem īpašu uzņemšanas sistēmu, kas aizsargā viņu stāvokli;

7. atzinīgi vērtē to, ka kopš 2018. gada Birojs ir veicis turpmākus pasākumus saistībā ar visiem Revīzijas palātas apsvērumiem, un atzinīgi vērtē Revīzijas palātas atzinumu, ka 30 no 61 rīcības plānā paredzētā pasākuma ir pabeigti, bet 31 pasākuma ieviešana vēl turpinājās; uzsver, ka Savienības prioritāte ir taisnīgi un humāni izskatīt patvēruma meklētāju iesniegtos pieteikumus; ņem vērā Revīzijas palātas 2019. gada konstatējumu, ka Biroja budžetā trūka līdzekļu neparedzētiem izdevumiem neplānotu un steidzamu operatīvo vajadzību segšanai; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka nesen tika izveidots budžeta postenis, lai piešķirtu līdzekļus neparedzētiem izdevumiem, kas izriet no neplānotām un steidzamām operatīvām darbībām dalībvalstu atbalstam;

Sniegums

8. ar nožēlu norāda, ka 2019. gadā Birojs pavisam veica 9 871 maksājumu, no kuriem 1 312 (13,29 %) bija novēloti; norāda, ka par 46 rēķiniem tika samaksāti procenti 25 652,34 EUR apmērā; atzīmē, ka 2019. gada novembrī un decembrī stāvoklis ar rēķinu savlaicīgu apmaksu uzlabojās; mudina Biroju saglabāt un uzlabot savu sniegumu šajā jomā un turpināt ziņot par šo jautājumu gada darbības pārskatā;

9. ar gandarījumu atzīmē Biroja 2019. gadā panākto progresu tā gada darba programmas īstenošanā; norāda, ka Birojs sekmīgi sasniedza 82 % no 347 iepriekš noteiktajiem gada mērķiem, pārsniedza cerības attiecībā uz 43 % no galvenajiem snieguma rādītājiem (GSR), sasniedza 31 % no GSR, gandrīz sasniedza 8 % no GSR un nesasniedza 8 % no GSR;

10. atzīmē, ka valde 2019. gada 7. jūnijā pieņēma papildu rādītājus, kas pēc tam 2020. gada 18. februārī tika grozīti, aicinot reizi ceturksnī ziņot valdei šādās jomās: Biroja darba programmas īstenošana, budžets un finanses, cilvēkresursi, personāla iesaistīšana, iekšējā kontrole un iepirkums;

Personāla politika

11. ņem vērā, ka 2019. gada 31. decembrī bija aizpildīti 75,35 % no štatu sarakstā paredzētajām amata vietām un darbā bija pieņemti 214 no Savienības budžetā apstiprinātajiem 284 pagaidu darbiniekiem (salīdzinājumā ar 214 apstiprinātajām amata vietām 2018. gadā); norāda, ka papildus tam 2019. gadā Birojā strādāja arī 72 līgumdarbinieki un deviņi norīkotie valstu eksperti; ar gandarījumu norāda, ka Biroja darbā pieņemšanas plānā līdz 2020. gadam ir paredzēti 500 darbinieki; norāda, ka Birojs nevarētu sniegt izšķirošu atbalstu dalībvalstu patvēruma sistēmām, ja nebūtu iespējams izmantot pagaidu darbiniekus un norīkotos valstu ekspertus no dalībvalstīm; pieņem zināšanai Biroja priekšlikumu izveidot patvēruma reakcijas rezerves sarakstu, kurā būtu 500 dalībvalstu eksperti; aicina dalībvalstis un Komisiju steidzami izvērtēt un risināt šo jautājumu, ļaujot Birojam pilnībā īstenot savas pilnvaras; atzinīgi vērtē to, ka darbā pieņemšanas situācija ir ievērojami uzlabojusies; uzsver, ka Birojam arī turpmāk ir jāturpina virzība saistībā ar darbā pieņemšanu; aicina Biroju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šī jautājuma īstenošanas stāvokli;

12. pauž nožēlu par to, ka Birojs pastāvīgi izmanto pagaidu darbiniekus, lai kompensētu norīkoto valstu ekspertu trūkumu; aicina dalībvalstis pildīt savas saistības attiecībā uz valstu ekspertiem, citādi Birojam nākas izmantot ārēju līgumslēdzēju darbu;

13. mudina Biroju censties izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politikas satvaru, kurā būtu apskatīti tādi jautājumi kā darba un privātās dzīves līdzsvars, mūžilga profesionālā orientācija un karjeras attīstība, dzimumu līdzsvars, tāldarbs, ģeogrāfiskais līdzsvars un personu ar invaliditāti pieņemšana darbā un integrācija;

14. ar bažām norāda, ka 2019. gadā augstākā līmeņa vadībā bija astoņi vīrieši un trīs sievietes; ar gandarījumu norāda, ka attiecībā uz valdes locekļiem ir panākts labs dzimumu līdzsvars (16 vīrieši un 16 sievietes); prasa Birojam turpmāk nodrošināt dzimumu līdzsvaru augstākā līmeņa vadības un personāla līmenī;

15. ņem vērā, ka Birojs jau ir pieņēmis politiku attiecībā uz personas cieņas aizsardzību un aizskaršanas novēršanu 2019. gadā;

16. ņem vērā Biroja atbildi, ka 2019. gadā bija aizpildīts 81 % amata vietu (kas ir par 7 % vairāk nekā 2018. gadā) un ka darbinieku mainība samazinājās no 10 % 2018. gadā līdz 7 % 2019. gadā;

17. norāda, ka Eiropas Savienības Tiesā pašlaik tiek izskatīta lieta (C-948/19, *Manpower Lit.*) par pagaidu darbinieku izmantošanu un ka tajā ir pievērsta uzmanība vairākiem jautājumiem par Direktīvas 2008/104/EK ([2]) piemērošanu Savienības aģentūrām;

Iepirkums

18. atzinīgi vērtē gan 2019. gada 15. februārī pieņemto Biroja standarta operāciju procedūru attiecībā uz iepirkuma noteikumiem un līgumu pārvaldību, gan pasākumus, kas veikti attiecībā uz apmācību un saziņu ar vietējiem birojiem iepirkuma jautājumos;

Interešu konfliktu novēršana un pārvaldība, ētika un pārredzamība

19. ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumu attiecībā uz to, ka Biroja centieni ievērot mērķi, kas paredz darbinieku skaita samazināšanu par 5 %, izraisījuši darbinieku trūkumu IT pakalpojumu jomā gan Grieķijā, gan Itālijā un grūtības ar attiecīgo līgumu termiņu un ilguma prognozēšanu, un atzinīgi vērtē to, ka Birojs ir pārformulējis līgumu paraugus, lai iekļautu līgumā noteikto mērķuzdevumu sarakstu; aicina Biroju veikt rūpīgu uzraudzību, lai novērstu neskaidrības vai nepareizu priekšstatu par pagaidu darbinieka attiecībām vai darba tiesiskajām attiecībām starp Biroju un IKT konsultantiem;

20. ņem vērā Biroja atbildi budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par interešu deklarāciju, kurā norādīts, ka visi darbinieki, stājoties amatā, paraksta interešu deklarāciju; norāda, ka visu valdes locekļu un izpilddirektores interešu deklarācijas un CV ir publicētas Biroja tīmekļa vietnē; aicina Biroju steidzami un bez kavēšanās publicēt citu augstākā līmeņa vadības locekļu interešu deklarācijas un CV tā tīmekļa vietnē un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā sakarā veiktajiem pasākumiem; uzsver, ka šādas deklarācijas būtu jāizstrādā neatkarīgi un tām nevajadzētu balstīties tikai uz pašdeklarācijām;

21. atzinīgi vērtē Biroja interešu konfliktu novēršanas un pārvaldības politikas pārskatīšanu, pamatojoties uz jaunākajām Komisijas pamatnostādnēm; iesaka integrēt šo politiku visās Biroja darbībās, piemēram, apmācībā, iepirkumos un darbinieku pieņemšanā;

22. uzsver, ka pašreizējā ētikas satvarā, kas piemērojams Savienības iestādēm un aģentūrām, ir ievērojami trūkumi, jo tas ir sadrumstalots un noteikumi nav saskaņoti; uzsver, ka šie jautājumi būtu jārisina, izveidojot vienotu ētikas satvaru, kas nodrošinātu augstu ētikas standartu piemērošanu visām Savienības iestādēm un aģentūrām;

23. uzsver, ka vairākas amatpersonas aizpilda deklarācijas par interešu konflikta neesamību un sniedz pašnovērtējumu attiecībā uz ētikas normu ievērošanu; tomēr vērš uzmanību uz to, ka šādas pašdeklarācijas un pašnovērtējumi nav pietiekami un ka tādēļ ir vajadzīga papildu kontrole;

24. ar gandarījumu norāda, ka tika pastiprināti ētikas un integritātes procesi, tostarp izpratnes veicināšanas pasākumi; atzinīgi vērtē to, ka valde ir pieņēmusi politiku personas cieņas aizsardzībai un psiholoģiskas aizskaršanas un seksuālas uzmākšanās novēršanai, kā arī to, ka ir īstenota procedūra, lai izvirzītu konfidenciālos konsultantus, kā arī ētikas korespondentu, kas būtu daļa no cilvēkresursu komandas; aicina Biroju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo pasākumu īstenošanu un efektivitāti;

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/104/EK par pagaidu darba aģentūrām (OV L 327, 5.12.2008., 9. lpp.).

25. atzinīgi vērtē to, ka ar valdes 2019. gada 20. septembra lēmumu ir pieņemtas pamatnostādnes par trauksmes celšanu, un norāda, ka Biroja cilvēkresursu grupa par šīm norisēm darbiniekus informēja ar e-pasta starpniecību; aicina Biroju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šā pasākuma īstenošanu un efektivitāti;

Iekšējā kontrole

26. atzinīgi vērtē iekšējā juridiskā dienesta atjaunošanu, augsta līmeņa juridiskā dienesta darbinieku pieņemšanu darbā, ieplānojot arī turpmāk stiprināt šo funkciju, *ex post* kontroliera pieņemšanu darbā un jauna iekšējās kontroles un *ex post* kontroles dienesta izveidi, uz ko norāda arī Revīzijas palāta; norāda, ka joprojām tiek apsvērta iekšējās revīzijas struktūras izveide, un pašlaik tiek gaidīts, kad tiks veikta izmaksu lietderības analīze;

27. atzinīgi vērtē izpilddirektores 2019. gada 30. septembra lēmumu par sensitīvu funkciju identificēšanu un pārvaldību Birojā; aicina Biroju dokumentēt riska mazināšanas kontroli gadījumos, kad sarakstā ir nepieciešami izņēmumi;

28. ņem vērā problēmas, kas saistītas ar Biroja daudzajām darba vietām, un atzīmē tā centienus ievērot piemērojamos noteikumus, kad tiek parakstīti līgumi par telpu nomu; norāda, ka tiek sagaidīts, ka Birojs līdz 2021. gada pirmajam ceturksnim būs izstrādājis politiku attiecībā uz telpu pārvaldību un ar to saistītajiem pakalpojumiem; aicina Biroju turpināt saskaņot darbības vajadzības ar nepieciešamību ievērot piemērojamos noteikumus;

Citi komentāri

29. ņem vērā, ka Biroja valde 2019. gada 26. novembrī pieņēma jaunu struktūrshēmu; atzinīgi vērtē to, ka nostiprinātas Biroja pārvaldības struktūras, tostarp tā administrācijas atbildības jomas; uzsver, ka ir svarīgi vēl vairāk stiprināt iepirkuma funkciju, ņemot vērā Revīzijas palātas pašreizējos konstatējumus par neatbilstīgām procedūrām un saistītiem maksājumiem; ņem vērā Biroja atbildi par Revīzijas palātas konstatējumu un pasākumus, ko Birojs veicis, lai novērstu šo nepilnību atkārtošanos;

30. uzsver, ka saskaņā ar plašsaziņas līdzekļu ziņoto Birojs nelikumīgi vāca personas datus par migrantiem, neinformējot personas, uz kurām attiecās šo datu vākšana ([3]); pieņem zināšanai vēstuli, ko Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) nosūtīja Birojam par sociālo plašsaziņas līdzekļu uzraudzību un kurā viņš secināja, ka Biroja darbības šajā jomā ir pretrunā Vispārīgajai datu aizsardzības regulai (VDAR) ([4]); atzinīgi vērtē Biroja lēmumu pēc EDAU nosūtītās vēstules uz nenoteiktu laiku pārtraukt sociālo plašsaziņas līdzekļu uzraudzību;

31. uzsver, ka ir svarīgi palielināt Biroja digitalizāciju iekšējo operāciju un pārvaldības procedūru izpildē; uzsver, ka Birojam šajā ziņā arī turpmāk jābūt proaktīvam, lai nekādā gadījumā nepieļautu digitālās plaisas veidošanos starp Savienības aģentūrām; tomēr uzsver, ka ir jāveic visi drošības pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu jebkādu risku apstrādātās informācijas drošībai tiešsaistē;

32. mudina Biroju turpināt popularizēt savu darbu un pasākumus, lai palielinātu tā pamanāmību sabiedrībā;

33. aicina Biroju turpināt paplašināt sadarbību un paraugprakses apmaiņu ar citām Savienības aģentūrām, lai uzlabotu efektivitāti (attiecībā uz cilvēkresursiem, ēku pārvaldību, IT pakalpojumiem un drošību);

34. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([5]).

([3]) https://euobserver.com/investigations/146856
([4]) https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/19-11-12_reply_easo_ssm_final_reply_en.pdf
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0215.